

Nastupující předsednické trio musí chránit klima a vyhnout se falešným řešením

Společné prohlášení nevládních organizací k francouzskému, českému a švédskému předsednictví Rady Evropské unie

Šest let po ratifikaci Pařížské dohody jsme stále daleko od cesty vedoucí k cíli zastavit oteplování planety na +1,5 °C. Podle předložených plánů jednotlivých států by teplota v roce 2100 dosáhla +2,7 °C, což výrazně přesahuje již tak kritickou hranici. Evropská unie, navzdory tomu, že přijala přísnější cíl snížit emise o 55% do roku 2030, stále nenaplní závazky, dané v Pařížské dohodě.

Potřebujeme proto rázná opatření, která povedou k rychlejšímu snižování emisí a zároveň budou chránit lidi i ekosystémy před náklady a riziky klimatické katastrofy, potřebujeme také snížit závislost na fosilních palivech, která v současnosti vedou k prudkému růstu cen energie. Přejít k bezemisní ekonomice musí být sociálně spravedlivý, musí proběhnout s ohledem na nejzranitelnější obyvatele a se zapojením široké veřejnosti.

Navržený legislativní balíček Evropské komise Fit for 55 je velkou příležitostí, jak zapojit do zásadní transformace všechna odvětví ekonomiky, překročit cíl 55 % a dosáhnout do roku 2030 snížení emisí alespoň o 65 %.

Prvořadým úkolem tria předsednictví Francie, Česka a Švédska, které nastoupilo letos v lednu, je proto nalézt shodu na zlepšení evropské klimatické politiky a vyvarovat se falešných řešení, jako je zemní plyn a jaderná energie. Během tohoto období jednoho a půl roku budou muset tato tři předsednictví dosáhnout značného pokroku a uzavřít všechny složky balíčku ambiciózními kompromisy, díky nimž se Zelená dohoda pro EU stane hybnou silou přechodu k čisté ekonomice a zároveň přínosem pro všechny Evropany. Je také nutné lépe komunikovat o přínosech balíčku Fit for 55, zejména proto, že Zelená dohoda pro Evropu je častým terčem politických útoků.

Společnou odpovědností Francie, Česka a Švédska je vyřešit hlavní problémy, kterým Evropané čelí: vymýtit energetickou chudobu pomocí zrychlení úspor energie a renovace budov, prosadit přeměnu automobilového průmyslu tak, aby mohla být fosilní vozidla vyřazena v souladu s cíli Pařížské dohody, podpořit obnovitelné energie, aby v roce 2030 tvořily polovinu našeho energetického mixu. Nutné je také uplatnit zásadu „znečišťovatel platí“ na všechna

největší průmyslová odvětví, v letectví, námořní dopravě a na dovážené produkty a ukončit bezplatné přidělování povolenek, tak, aby tato odvětví nesla spravedlivou část nákladů na ochranu klimatu.

Všechny tyto reformy jsou naléhavě potřeba a Francie, Česko a Švédsko by se neměly nechat odradit od prosazení transformační agendy, díky níž bude přechod k bezemisní budoucnosti spravedlivější. K dosažení tohoto přechodu jsou nutné masové investice, což znamená reformovat evropský Pakt stability a růstu tak, aby tyto investice umožnil a podpořil. Kromě toho by toto trio mělo prosazovat také mezinárodní rozměr Zelené dohody a podporovat zmírňování a přizpůsobení se změnám klimatu v rozvojových zemích.

Dosažení uhlíkové neutrality znamená zásadní transformaci, která je zřejmě největším úkolem, kterému čelil kterýkoli členský stát od vzniku Evropské unie. I když je taková transformace náročná, přinese četné přínosy a její náklady zdaleka převáží ničující náklady nečinnosti proti klimatické krizi.

K úspěchu v této úloze je třeba se vyvarovat jedné velké chyby: předsednictví v Radě EU není platformou pro prosazování národních zájmů a průmyslových odvětví, která zatvrzele prosazují falešná řešení. Vyzýváme probíhající a nadcházející předsednictví v Radě EU, aby jednala ve společném zájmu evropských občanů, nehatila společné úsilí a nezmenšovala ambice navržených opatření kvůli tlaku a lobbingu svého průmyslu. Namísto uvržení Evropské unie do závislosti na neudržitelných technologiích, jako je jaderná energie a zemní plyn, by měla probíhající a nadcházející předsednictví v Radě EU využít jedinečnou příležitost, kterou nabízí balíček Fit for 55. Posláním současného a budoucích předsednictví Francie, Česka a Švédska bude posílit a obhájit Evropskou zelenou dohodu.

Signatáři:

Francie

Réseau Action Climat France

Greenpeace

Réseau "Sortir du Nucléaire"

CARE France

CLER - Réseau pour la transition énergétique

France Nature Environnement

HESPUL - Énergies renouvelables et efficacité énergétique

Tuvalu Alofa

Zero Waste France

Česko

Centrum pro dopravu a energetiku

Hnutí DUHA

Klimatická koalice

Švédsko

Swedish Society for Nature Conservation

Slovinsko

Focus, društvo za sonaraven razvoj

Plan B za Slovenijo - mreža nevladnih organizacij za trajnostni razvoj